

# Doplatak za tuđu pomoć i njegu i osobna invalidnina

Za UIR Zagreba priredio Joško Matić

# Pojam...

- *Pravo na osobnu invalidninu priznaje se osobi s teškim invaliditetom ili drugim teškim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju, u svrhu zadovoljavanja njezinih životnih potreba za uključivanje u svakodnevni život zajednice.*

- gubitak sposobnosti za samostalan život, rad, ostvarivanje socijalnih veza, vođenje brige o svakodnevnim potrebama i sl.
- neće svaka promjena u zdravstvenom stanju biti i osnova za ostvarivanje ovog prava, već će se u svakom pojedinom slučaju ta osnova utvrđivati kompetentnim medicinskim vještačenjem.

## **Pravo na osobnu invalidninu ne može se priznati:**

- osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje po drugoj osnovi,
- osobi koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti,\*
- osobi koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti,
- djetetu ili odrasloj osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja.,

- Pravo na osobnu invalidninu ne može se priznati osobi kojoj je priznato pravo na doplatak za pomoć.
- Pravo na osobnu invalidninu priznaje se s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti, a isplaćuje se mjesечно.

- *Osobna invalidnina za osobu koja nema vlastiti prihod iznosi mješečno 300% osnovice.*
- *Ako osoba ostvaruje prihod po bilo kojoj osnovi, osobna invalidnina utvrđuje se kao razlika između iznosa od 1500 kn i prosječnog prihoda ostvarenog u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno u kojem je pokrenut postupak po službenoj dužnosti.*

# Uprihod se ne uračunava

- plaća,
- autorski honorar,
- zajamčena minimalna naknada,
- naknada za troškove stanovanja,
- mirovina do iznosa najniže, odnosno minimalne mirovine ostvarene za 40 godina mirovinskog staža,
- novčana sredstva korisnika zajamčene minimalne naknade koji sudjeluje u radovima za opće dobro,
- ortopedski dodatak,
- sredstva za uzdržavanje koje dijete ostvaruje na temelju propisa o obiteljskim odnosima,
- stipendija za školovanje učenika ili studenta dok traje redovito školovanje ili studiranje i doplatak za djecu

*Korisniku osobne invalidnine koji se nalazi u pritvoru ili istražnom zatvoru, na izdržavanju kazne zatvora, te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju dužem od dva mjeseca pravo na osobnu invalidninu miruje.*

*Nije moguć istovremeno primati osobnu invalidninu i doplatak za tuđu pomoć i njegu!*



- U imovinu se ne uračunava zadovoljavajući stambeni prostor koji za samca osobu s invaliditetom iznosi 42 cm, s mogućim odstupanjem od 10 cm, dakle **najviše 52 cm**. Ako osoba živi u obitelji, tada se na svakog člana obitelji dodaje još 10 cm.
- Imovina koja se može smatrati takvom da korisnik može sam sebe uzdržavati je svaki višak (kao npr. vikendica, druga stambena nekretnina, zemljište) ukoliko takva imovina ne koristi njemu ili članovima njegove obitelji za zadovoljavanje osnovnih životnih potreba.
- U imovinu se uračunava osobno vozilo, osim ako ono ne služi za prijevoz korisnika **doplatka za pomoć i njegu** odnosno **osobne invalidnine**.

# *Doplatak za pomoć i njegu*

- Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje se osobi koja ne može sama udovoljiti osnovnim životnim potrebama uslijed čega joj je prijeko potrebna pomoć i njega druge osobe u organiziranju prehrane, pripremi i uzimanju obroka, nabavi namirnica, čišćenju i pospremanju stana, oblačenju i svlačenju, održavanju osobne higijene, kao i obavljanju drugih osnovnih životnih potreba.

# Pravo na doplatak za pomoć i njegu ne može se priznati osobi:

- koja ima sklopljen ugovor o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju,
- koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za pomoć i njegu,
- koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti,
- ako prosječni mjesečni prihod samca prelazi iznos od 250% osnovice, odnosno ako prosječni mjesečni prihod članova kućanstva prelazi iznos od 200% osnovice u prethodna tri mjeseca prije mjeseca u kojem je podnesen zahtjev, odnosno pokrenut postupak po službenoj dužnosti,
- ako doplatak za pomoć i njegu može ostvariti po posebnom propisu,
- kojoj je priznato pravo na osobnu invalidninu po ovom Zakonu ili na temelju drugih propisa,
- kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi, odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama ovoga Zakona ili drugim propisima.
- P.S. Ulaskom u bilo koji oblik organiziranog smještaja, čak i dom za umirovljenia, gubi se pravo na ove naknade!

- Pravo na doplatak za pomoć i njegu priznaje centar za socijalnu skrb s danom podnošenja zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.
- U prihod ne uračunavaju se novčana sredstva korisnika zajamčene minimalne naknade koji sudjeluje u radovima za opće dobro.

- Pravo na doplatak za pomoć i njegu može se priznati u punom ili smanjenom iznosu, ovisno o tome postoji li prijeka potreba pomoći i njegu druge osobe u punom ili smanjenom opsegu.

# iznosi:

- u punom iznosu 120% osnovice,
- u smanjenom iznosu 84% osnovice,
- Korisniku doplatka za pomoć i njegu za vrijeme koje provodi u zdravstvenoj ili drugoj ustanovi dulje od 15 dana pravo na doplatak za pomoć i njegu miruje,
- Centar za socijalnu skrb rješenjem o mirovanju prava na doplatak za pomoć i njegu obustavlja isplatu doplatka za pomoć i njegu dok mirovanje prava na doplatak za pomoć i njegu traje,
- Centar za socijalnu skrb donosi rješenje o prestanku mirovanja prava na doplatak za pomoć i njegu i nastavku isplate doplatka za pomoć i njegu s danom prestanka okolnosti.

- Pravo na doplatak za pomoć i njegu u punom iznosu, neovisno o uvjetima priznaje se:
- osobi s težim invaliditetom,
- osobi s težim trajnim promjenama u zdravstvenom stanju,
- slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja nije sposobljena za samostalan život i rad.

# Pravo na doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu

- neovisno o uvjetima priznaje se:
- *slijepoj, gluhoj i gluhoslijepoj osobi koja je sposobljena za samostalan život i rad ili*
- *osobi potpuno lišenoj poslovne sposobnosti.*

- Pravo na doplatak za pomoć i njegu nema dijete čiji roditelj koristi rodiljni ili roditeljski dopust ili mirovanje radnog odnosa do treće godine života tog djeteta po posebnim propisima.
- Dijete za koje roditelj koristi pravo na rad s polovicom punog radnog vremena, rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta, dopust ili rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta s težim smetnjama u razvoju po posebnim propisima, može ostvariti pravo na doplatak za pomoć i njegu u smanjenom iznosu.

- Korisniku prava na doplatak za pomoć i njegu iznimno se može priznati i usluga pomoći u kući za zadovoljenje pojedine potrebe koju mu ne mogu pružiti članovi obitelji.

# Razlika između teškog i težega invaliditeta.

- teškim se invaliditetom smatraju tjelesna, intelektualna, osjetilna ili mentalna oštećenja zbog kojih osoba ne može izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi jer je potpuno ovisna o brizi druge osobe.
- (npr. nesposobnost samostalnog kretanja i uz ortopedска pomagala, korištenje respiratora, hranjenje putem sonde).
- Težim invaliditetom smatraju se tjelesna, intelektualna, osjetilna ili mentalna oštećenja zbog kojih je osobi prijeko potrebna trajna pomoć i njega druge osobe u punom opsegu.

# Teži i teški invaliditet

- trajna promjena u zdravstvenom stanju postoji kada se zbog tjelesnog, intelektualnog, osjetilnog ili mentalnog oštećenja ili rijetke ili maligne bolesti koje neposredno ugrožavaju život, suvremenim liječenjem i suvremenim rehabilitacijskim postupcima ne može postići poboljšanje u zdravstvenom stanju osobe.
- Posljednja mjerila se uzimaju u obzir i pri utvrđivanju postojanja teškog invaliditeta.

- Priredio Joško Matić. mag.iur.